

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Titvlvs XVIII. De furtis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

TITVLVS XVIII,

DE FURTIS.

§. I.

Quid sit furtum, & quod-
tuplex?

Furtum à Jurisperitis definitur, quòd sit *contrectatio fraudulosa, lucri faciendi causa, vel ipsius rei, vel usùs eius, possessionisve, quod lege naturali prohibitum est admittere; clarius ac brevius à Theologis furtum definitur, quòd sit occulta acceptio rei alienæ, invito Domino, ita ut ad furtum punibile in foro externo non sufficiat sola voluntas furandi, aut consilium dedisse ad furtum faciendum, nisi acceptio rei alienæ secuta fuerit, (intelligendo tamen acceptiois nomine, etiam detentionem rei alienæ) neque sufficiat sola acceptio rei alienæ, quæ sit v. g. vidente & nihil contradicente Domino, sed debeat esse fraudulosa, vel occulta; neque sufficiat tantùm injustè rem alterius destruetam v. g. fuisse, cum injuriæ reus potius hic sit, quàm furti, quod sit lucri faciendi causâ, & debeat esse rei alienæ acceptio, vel usùs, vel possessionis, quia in re sua nemo propriè furtum committit, nisi usus, aut possessio ad alium pertineat, uti sit in usufructu, in jure pignoris, &c.*

Furtum autem aliud manifestum est, aliud non manifestum, Manifestum est, quando quis cum re furtiva in loco,

ubi furtum fecit, vel in ipso delicto deprehenditur; non manifestum est, quando fur non est visus in tali loco, & actu, cum re furtiva. De delictis furtorum plura adhuc alij.

§. II.

Quibus modis, & à quibus committatur furtum, vel non?

EX dictis jam patet furtum committi non tantùm si quis vitæ re vitæ, contra voluntatem Domini, quod fieri potest in usu depositi, pignoris, & pluribus aliis casibus, de quibus Civilis, propter varias de jure Civili tutas pœnas. Et quævis de jure Canonico etiam ille furti reus habetur, qui furti conscius est, & hoc non tantùm Domino, cui res abiata est, sed etiam ne suo gravi incommodo possit. *De sum fure 4. h. t. & argu. c. pœna 47. de sentent. excommuni. ac c. dicitur 6. eod. in 6.* Nulla tamen in tali casu ex jure est obligatio, sed tantùm ex charitate, nisi ex officio talis, ad manifestandum teneretur, aut ex præcepto legitimi Magistratus per inquisitionem generatam procedentis. Vide plura de his quæ Theologos morales vel Auc. Melch. h. §.

§. III.

De penis furti jure civili statutis.

PRO diversitate furtorum, aut personarum de furtis reatum, variaz sunt de jure civili actiones, & pœnz, quas rectius apud Civilistas videre est.

§. IV.

Quomodo puniantur furta de jure Canonico?

CLerici in furto deprenti, aut convicti de eo infames fiunt, & depouuntur ab officio clericali, prout statuitur in *Can. Presbyter. 12. dist. 81.* & si depositus ob furtum incorrigibilis fuerit, excommunicari debet, & tandem si in contumacia perseveret, traditur puniendus sæculari potestati per exilium, aut aliam similem pœnam. Et quamvis ratiōe infamiaz, quam incurrit, promoveri non possit ad ordines, si tamen sponte fuit crimen confessus, & læso satisfecit, neque publicè de furto infamatus fuit, poterit post peractam pœnitentiam promoveri, si aliàs sit idoneus *arg. c. ult. de tempor. ordi. iuncl. Gloss. V. Promoveri.* aliz pœnz vix sunt in usu. Videatur de his pœnis. *Canonicis Bernardinus Biaz. in sua practica criminali Canonica.*

§. V.

De aliis diversis furtorum generibus, eorumque penis.

Inter furta numeratur etiam primò sacrilegium, quod est furtum rei sacre,

aufferendo scilicet rem sacram de loco sacro, vel de loco non sacro, vel non sacram aufferendo de loco sacro, si custodiaz, aut securitatis causâ in loco sacro res talis non sacra deposita sit. Pœna autem sacrilegii, præsertim si res sacra aufferatur, est extraordinaria, & arbitraria. De jure canonico autem imposita est pœna pecuniaria, *Can. quisquis 21. caus. 17. q. 4.* perpetua infamia, ut tradantur carceri, vel in exilium perpetuum relegentur, & nisi fecerint se correxerint, anathemate feriuntur, usque ad congruam satisfactionem.

Secundò numeratur inter furta, Plagium, quod aliud non est, quàm liberi hominis, qui sui juris est, abductio, animo celandi illum, & hinc qui taliter abductum, tanquam servum v.g. vendit, plagiarus dicitur. Pœna autem plagii olim de jure civili fuit pecuniaria, hodie est gravior, pro personarum tamen, quæ plagium committunt, qualitate augenda vel minuenda. De jure tamen Canonico videtur talium pœna excommunicatio, vel alia, citra mortem tamen, juris pœna.

Tertiò numeratur inter furta peculatus, qui nihil aliud est, quàm furtum pecuniæ publicæ, ita ut nomine pecuniæ intelligantur res omnes ad ærarium Reipublicæ, aut fiscum Principis, aut ad Ecclesiam pertinentes. Pœna huius criminis de jure civili est arbitraria, usque ad ultimum supplicium. De jure canonico autem pœna huius criminis est, si à Clerico committatur, excommunicatio, aut depositio.

Quartò numeratur inter furta etiam abigeatus, ita ut qui pecora ex armentis, fœcis,

Pascuis, aut gregibus abducunt, abigei dicantur, & crimen abigeatus committere. Pœna horum si frequentius delinquant, est gladius, ita tamen ut nonnunquam in personis honestioribus temperetur pœna, & gravior etiam illa sit, si effractis v. g. stabulis pecora fuerint abjecta.

Quintò denique inter furta gravia numerantur, furta commissa in incendio, vel naufragio. Quæ pœnâ extraordinariâ puniuntur pro qualitatibus personarum.

✠(X)✠

TITVLVS XIX. DE USURIS.

SECTIO I.

De usuris in genere.

§. I.

Quid sit usura, & quotuplex?

USura duplici modo accipi potest, vel proprio contractu usurario, vel pro lucro, quod ex contractu usurario acquiritur. Priore modo accepta describitur, quòd sit actus voluntatis dandi vel accipiendi lucrum aliquod temporale, ultra sortem ex vi & causa mutui præcipaliter. Posteriore modò accepta, est ipsum lucrum immediatè ex mutuo proveniens, tanquam debitum, ita ut id, quod mutuo datur, capitale sive sortidicatur, quod, ultra verò accipitur, sit usura, vel fœnus, aut lucrum supra sortem, ita ut hoc nomine intelligatur quæcunque res pretio æstimabilis temporalis, si in pactum illius datio deducatur. Dividitur

autem usura in genere primò in mentalem, & realem. Mentalis est, quando quis mutuat actu exco, ut acquiritur ex mutuo lucrum aliquod, tanquam ex iustitia debitum, quamvis nullum interveniat pactum expresse, vel tacitum, realis est, quando quis in pactum deducit, expresse vel tacite, ut ultra sortem, ratione mutui talis, lucrum sibi solvatur. Secundò dividitur in formalem seu expressam, & virtuale seu palliatam. Illa est, quando expresse mutuum do, ut lucrum inde ex pacto habeam. Hæc est, quando sub pretextu v. g. alterius contractus, venditionis v. g. pignoris &c. lucrum in pactum supra sortem queritur. Tertio dividitur in compensatorias, ubi pacificè v. g. de solvendo aliquo supra sortem, ob damnum, periculum sortis, lucrum celans &c. ratione mutui mihi evententis in punitarias, ubi sub certa pœna precligo ad solutionem mutui tempore præfixo faciendam, & in merè lucratarias, ubi